ABONNEMENTSPRIJZEN :
Voor één maand 1.75
Voor 3 maand 5.00
Voor 6 maand 10.00
Voor één jaar 18.00

Alle klachten nopens onregelmatigheden in de bestelling der postebonnementen zijn UITSLUITEND te richten aan het BESTELLEND POSTBUREEL en niet aan het beheer van het blad.

DONDERDAG, 19 SEPTEMBER 1918 — PRIJS 6 CENTIEM VOOR VLAANDEREN en WALLONIE — VIERDE JAARGANG — Nr. 234

Het Vlaamsche Nieuws

Verschijnt 7 maal per week

DE OPSTELRAAD : Hoofdopsteller Raf VERHULST, Dr. Aug. BORMS, Hoogleeraar Alb. VAN DEN BRANDE

AANKONDIGINGEN :
Aankondigingen, per regel ... 0.75
Stadnieuws id. ... 1.25
Finantieele berichten 1.50
Doodsbericht 5.00

Elke medewerker is persoonlijk verantwoordelijk voor zijn schrijven, en bindt niet heel de redaktie.

REDAKTIE, BEHEER EN AANKONDIGINGEN :
73, ST-JAKOBSMARKT
ANTWERPEN

OFFICIEELE BERICHTEN

VAN DUITSCHE ZIJDE

DUITSCH AVONDBERICHT

Berlijn, Dinsdag 17 September. — Officieel :

Tusschen **Ailette** en **Aisne** zijn aanvallen de rvijanden alweer mislukt.

Van de andere fronten geen nieuws.

DUITSCH LEGERBERICHT
Westelijk gevechtsterrein

Berlijn, Woensdag 18 September. — Officieel :]

Legergroep Kroonprins Rupprecht :

Bij *Ieperen* werden overrompelingen aan weerszijden van het *La Bassée*-kanaal meermaals herhaalde gedeeltelijke aanvallen van den tegenstander afgewezen.

Legergroep von Böhn :

Pogingen van den vijand om zich benoorden het *Holnon-bosch* op te werken tot aan onze linies, evenals gedeeltelijke aanvallen tegen *Holnon* en *Essigny* milukten.

Legergroep Duitschen Kroonprins :

Tusschen *Ailette* en *Aisne* zetten de Franschen hunne aanvallen voort. 's Voormiddags rukte hij tusschen *Vauxaillon* en *Allemant*, 's namiddags na zeer krachtig vuur op het geheele front met zeer sterke strijdkrachten op. De vijand die even op *Viron* en bezuiden de straat *Laffaux—Chavignon* in onze linie binnendrong, werd in tegenstoot weer teruggeworpen. De tegen de overige fronten gerichte aanvallen mislukten vóór onze linies.

Legergroep von Gallwitz :

Geen bijzondere gevechtsbedrijvigheid.

Legergroep Hertog Albrecht :

Kleinere verkenningsgevechten op het Lotharingsche front en in *Sundgau*.

BALKANFRONT

Beoosten de *Cerna* staan de Bulgaren sinds 15 September in strijd met Franschen, Serviërs en Grieken. Ter afweer van den vijand zijn ook Duitsche bataljons ingezet.

VAN OOST. HONG. ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Weenen, Dinsdag 17 September. — Officieel :

Bij de Oostenrijksch-Hongaarsche troepen geen groote krijgsverrichtingen.

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Weenen, Dinsdag 17 September. — Officieel :

Tusschen de **Brenta** en den **Monte Solarolo** hebben de Italianen gisterochtend na een krachtige, tot roffelvuur toenemende geschutvoorbereiding, een aanval ingezet. Hun stormkolonnes werden in het **Brentadal** en voor den **Col Caprilo** door ons vuur teruggeworpen. Op den **Asolone** vermochten zij door de uitwerking onzer batterijen hun loopgraven in het geheel niet te verlaten. Op den **Monte Pertica** en den **Solarolo** werden verbitterde gevechten geleverd, waarbij de vijand eveneens onverrichterzake moest wijken.

VAN BULGAARSCHE ZIJDE

BALKANFRONT

Sofia, Zondag 15 September. — Officieel :

Ten Westen van het meer van **Ochrida** botsingen tusschen patroeljes. Ten Noorden van **Bitolia (Monastir)** trachtten, na hevige artillerie voorbereiding, Fransche kompagniën onze linies te naderen, maar zij werden door ons vuur verstrooid. In de bocht van de **Tserna** den heelen dag felle vuurstrijd. In het Westelijk daaraan grenzende vak zijn vijandelijke bataljons, die na artillerievoorbereiding aanvielen, teruggeslagen. Wij namen daarbij Franschen gevangen.

Na een bijzonder hevige voorbereiding door het geschut hebben vanochtend vroeg Fransche en Servische divisies onze stellingen bij **Skokol, Dobropolje** en **Vetrib** aangevallen. Na een hevige worsteling slaagden zij erin, deze punten bezetten. Om nuttelooze verliezen te vermijden, zijn onze troepen naar nieuwe stellingen, verder Noordwaarts gelegen, teruggetrokken. Ten Zuiden van **Hoema** duurt felle geschutstrijd voort.

VAN FRANSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Parijs, Dinsdag 17 September. — Officieel :

Ten Westen van **Sint-Kwintijn** zijn de Franschen vandaag bij **Holnon** en **Savy** opgeschoten.

Ze maakten een 500 tal gevangenen.

Tuschen **Ailette** en **Aisne** bleven de Franschen hun winsten uitbreiden.

In plaatselijke aanvallen hebben ze op de plateau's ten Noorden en ten Oosten van **Allemant** vooruitgang gemaakt. Ze namen een 100-tal gevangenen.

Vanochtend vermeesterden ze na een kort gevecht een fel verdedigd steunpunt beoosten **Sancy**.

Het aantal lijken, door de Franschen ten Noorden van **Laffaux** gevonden, getuigt van het gewicht der verliezen, door de Duitschers in de laatste gevechten in die streek geleden.

Op het **Vesle-front** hebben de Duitschers drie tegenaanvallen gedaan op de Fransche stellingen bij **Glennees**. Ze moesten telkens met zware verliezen terug.

VAN ENGELSCHE ZIJDE

WESTELIJK GEVECHTSTERREIN

Londen, Dinsdag 17 September. — Officieel :

Onze troepen hebben gisteren in de richting van **Vergier** ten Noord-Westen van **Sint-Kwintijn** vooruitgang gemaakt. Wij verbeterden gisteren en vannacht onze stellingen een beetje ten Noord-Westen van **Hulluch** en ten Noord-Oosten van **Nieuwkapelle**.

VAN ITALIAANSCHE ZIJDE

ITALIAANSCH GEVECHTSTERREIN

Rome, Dinsdag 17 September. — Officieel :

Benoorden den **Grappa** heeft de vijand gisteren in vijf tegenaanvallen ons de terreinwinst trachten afhandig te maken, bij den ingang van het **Eeren-dal** gemaakt. Telkens werd hij weer feilloos teruggeworpen. Wij maakten 442 gevangenen in kleine aktiès in die buurt en bij het **Cesilla-dal** en vermeesterden een 20-tal machinegeweren alsmede een klein loopgraaf - kanon. Verkenningstroepen van ons waren levendig slaags met vijandelijke voorposten op den **Monte Nozzola (Judicarië)** en in het **Lagarinadal**. Ze namen eenige vijanden gevangen en maakten vier mortieren buit, in het dal van de **Brenta** bij den **Grottella-dam**.

Wij verrasten kleine posten der tegenstanders in het **Ornic-dal** en namen ze gevangen. 's Vijands geschut was druk in touw met treitervuur langs de **Piave**, in de streek van den **Montello** en bij **Fassalta**.

Onze vliegtuigen en die der bondgenooten bombardeerden met het beste gevolg een militaire inrichting te **Levico** en vliegvelden der tegenpartij in het dal van de **Etsch** en de Venetiaansche vlakte. Drie toestellen en een kabelballon des vijands zijn geveld.

TELEGRAMMEN

OOSTENRIJK'S STAP VOOR DEN VREDE
De kansen van welgelukken

Weenen, 17 September. — De bladen wijzen er op, naar aanleiding van de door de « Norddeutsche Allg. Ztg. » geuiten twijfel over het sukses van den stap van minister Burian, dat men er ook aan Oostenrijksche zijde op bedacht is de door een nuchtere beoordeeling der feiten geboden terughoudendheid te betrachten en geen overdreven verwachtingen te koesteren. De bladen geven echter de meening te kennen dat de nota een politieke beteekenis heeft, n.l. dat zij er de Entente-regeeringen toe dwingt tegenover haar volken te beslissen of zij den door Oostenrijk ingeslagen weg zullen betreden of het risico van het verwerpen op zich zullen nemen.

De bladen leggen er voorts den nadruk op, naar aanleiding van de kritiek der Duitsche bladen, dat de stap van graaf Burian geen vredesaanbod, doch een opwekking tot een niet-bindende voorloopige bespreking is, die het duidelijk zal maken of en op welken grondslag onderhandelingen kunnen worden geopend. Daarom werd het voorstel ook door Oostenrijk-Hongarije alleen gedaan.

Vervolgens verklaren de bladen dat er ten gevolge van de tegenwoordigheid van Oostenrijksche troepen op het Westelijk front wel het allerlaatst sprake van kan zijn dat het Oostenrijksche voorstel de bondgenootschappelijke verhouding zou kunnen treffen. Tegenover het bezwaar dat het tijdstip niet gunstig is gekozen, zeggen de bladen dat de Entente juist eertijds met het oog op haar militaire tegenslagen beweerde zich niet met onderhandelingen te kunnen inlaten. Het huidige oogenblik sluit een dergelijke argumentatie uit. De Entente beweert een groote overwinning te hebben bevochten ; zij moest dus dit moment gelegen voor eventueele onderhandelingen achten.

Amerika's' antwoord

New-York, 16 September. — Met slechts enkele uitzonderingen verwerpen de Amerikaansche bladen op ondubbelzinnige wijze het Oostenriksch-Hongaarsche voorstel. De leden van het Congres, zoowel demokraten als Republikeinen, zijn gelijkelijk gekant tegen aanneming, hoe dan ook, van het Oostenrijksche voorstel onder de huidige omstandigheden.

Senator Lodge heeft in een interview gezegd van oordeel te zijn, dat er geen aandacht behoort teworden geschonken aan den vredeszet.

Hitchcock, de voorzitter van de Senaatcommissie voor de buitenlandsche aangelegenheden, verklaarde dat op dit oogenblik het praten over vrede belachelijk was ; hij gaf te verstaan dat de Vereenigde Staten en de geallieerden behooren te vechten tot een militaire overwinning is behaald, die de volledige nederlaag van den vijand beteekent.

De Rede van von Payer

Het Oostenrijk-Hongaarsch voorstel

(Van onzen briefwisselaar.)

Brussel, 15 September.

De rede door vice-kanselier von Payer op 12 dezer te Stuttgart uitgesproken en het voorstel der Donau-monarchie aan al de oorlogvoerende mogendheden gedaan, om naar een neutraal land afgevaardigden te zenden ten einde van gedachten te wisselen, kunnen moeilijk afzonderlijk worden beschouwd, daar beide feiten blijkbaar zeer nauw met elkaar verband houden.

Zal de Entente op het Oostenrijksch voorstel ingaan? Dit hangt er van af welke partij in de landen der Entente het machtigst is, of hare macht kan doen gelden : de vredelievende bevolking der onderscheidene landen of de minderheid van imperialisten, die nog altijd de hoop niet hebben opgegeven hunne overheerschingsplannen te verwezenlijken. Nu het sedert enkele weken de Entente in 't Westen voor den wind gaat, is de mogelijkheid niet uitgesloten dat de oorlogsophitsers het volk in den overwinningsroes kunnen meeslepen om het te bewegen den vreeselijken strijd voort te zetten.

De Duitschers eischen dat hun rechtmatig bezit van vóór den oorlog aan Duitschland blijft toebehooren. Is Engeland er voor te vinden om de Duitsche koloniën terug te geven en is Frankrijk bereid van Elzas-Lotharingen af te zien? Zullen de bondgenooten zich neerleggen bij den vrede die te Brest-Litowsk en te Boekarest werd gesloten, nu Duitschland daarop in geen geval schijnt te willen terugkomen? Is het de Entente ernst met haren volkerenbond — een volkerenbond waarin dan natuurlijk ook de centrale rijken zouden opgenomen worden — en zal Engeland uit dit humaan beginsel de logische gevolgtrekking durven maken, namelijk : beperking der bewapeningen te land **en ter zee en vrij verkeer op alle internationale zeewegen?**

Dit alles zijn vragen die voorafgaandelijk moeten beantwoord worden — en te welker beantwoording wij de noodige gegevens missen — wanneer men wil nagaan of er kans is op vrede.

De gunstige zijde van de zaak kan men vinden in een zekere toenadering over zeer belangrijke twistpunten, bijvoorbeeld de Belgische kwestie.

Het Duitsche standpunt te dien opzichte wordt in von Payer's rede duidelijk uiteengezet. Vooropgesteld dat Duitschland's bezit van vóór den oorlog onaangetast blijft, en dat in België geen ander staat in een betere positie dan Duitschland wordt geplaatst — met andere woorden dat België strikt neutraal weze, — wil Duitschland na het sluiten van den vrede, België zonder oorlogsschatting en « zonder voorbehoud » ontruimen. Von Payer meent op het gezond verstand van de Belgische staatslieden te kunnen rekenen, om, met het oog op de parallele ekonomische belangen van België en Duitschland, de vereischte toenadering tusschen beide landen te vergemakkelijken. Tevens heeft de vice-kanselier geen reden om eraan te twijfelen dat het veel besproken Vlaamsche vraagstuk **door België** in den zin van rechtvaardigheid en staatsmansschranderheid zal worden opgelost. (In de « Belgischer Kurier » en in de « Kölnische Zeitung » staat « von Belgiën », hetgeen door de « Nieuwe Rotterdamsche Courant » verkeerdelijk wordt vertaald « in België » en door « Het Vaderland » in « door de Belgen ». De Duitsche tekst zal wel de juiste zijn en von Payer heeft dus gezegd « von Belgiën » = door België.)

Wat is nu het standpunt der Entente in zake België? Dit hangt er, mijns inziens, van af **wanneer** er vrede wordt gesloten. Wordt de oorlog voortgezet en moesten de bondgenooten er in slagen de Duitsche legers over de Maas te werpen, dan zou er zonder twijfel voor België een vrede « à la Northcliffe » maar den smaak der Engelsche imperialisten tot stand komen. In schijn zou België's onafhankelijkheid worden hersteld, doch in feite zou Koning Albert in dit land al weinig meer te vertellen hebben, dan de prefekt van een Fransch departement of de Gouverneur eener Engelsche kolonie. Wanneer de Engelsche jingo's dit nog niet met zooveel woorden hebben gezegd, dan bewijst dit eenvoudig dat ze, als sluwe diplomaten met hun politieke traditie, heel wat beter hun mond kunnen houden over toekomstplannen, dan hunne, in de politiek nog groene, geestelijke broeders van over den Rijn. De toetreding van de Belgische regeering tot de besluiten der ekonomische konferentie te Parijs, de propaganda voor het prijsgeven van onze onzijdigheid en de kampagne van regeeringsbladen voor annexaties ten koste van Nederland en Duitschland, zijn voldoende aanwijzingen dat de mannen van de « jeune Belgique » het met de Entente-imperialisten best zouden vinden.

Indien de bondgenooten zich door deze annexatie-lustige elementen op sleeptouw laten nemen, dan is alle toenadering tot Duitschland volkomen uitgesloten. Doch in zake België bestaat er bij de Entente ook een « officieel » standpunt, door Lloyd George in enkele woorden samengevat : ontruiming, herstel (schadevergoeding) en waarborgen voor de toekomst. Tot het eerste is Duitschland bereid en het laatste kan gemakkelijk in den Volkerenbond worden gevonden. Blijft dan nog het herstel of het betalen van schadevergoeding.

In ons land zal er wel geen mensch te vinden zijn die, benevens het verkrijgen van onze onafhankelijk, ook nog de noodige miljoenen niet zou willen, die noodig zijn om ons uitgeput land in zijn vroegere welvaart te herstellen. Dit financiëel herstel is ook Duitschland's belang, en het lijkt me ondenkbaar, dat de verantwoordelijke leiders der Duitsche politiek « aan de Entente alleen » de zorg voor dit herstel zouden durven overlaten, want daardoor zou België immers komen in een toestand die Duitschland niet wil dulden ; ons land zou namelijk de vazal der Entente-mogendheden worden en daartegen heeft Graaf von Hertling in zijn 11e Juli-rede zich nog krachtig verzet.

Hoe gaarne wij ook van buiten af steun in geld, machines en grondstoffen voor den heropbouw van ons ekonomisch leven zouden ontvangen, moeten wij toch in allen ernst de vraag stellen, of, zoo dit den eenigen hinderpaal tot den vrede mocht zijn, het wel de moeite loont daarvoor het naamloos wee van den oorlog nog langer te doen duren. Zal bij de voortzetting van den oorlog ons land niet totaal worden verwoest? Zal de woestijn, nu enkel in het Sommegebied, zich niet uitstrekken over heel ons land, over al onze Vlaamsche gouwen? Wat zou het baten dat we eenige honderden miljoenen ontvingen, als we in ons land geen huis meer vinden om te wonen, geen boom die vruchten opbrengt, geen waterput om onzen dorst te laven? Wanneer onze bevolking daaraan denkt, zal er in dit land wel geen mensch zijn die niet wenscht dat het voorstel van Oostenrijk door de oorlogvoerenden wordt aanvaard.

En Vlaanderen nu ! De verklaring van von Payer kan op dubbele wijze worden uitgelegd :

Duitschland rekent er op dat het Vlaamsche vraagstuk door België in den zin van rechtvaardigheid en staatsmansschranderheid zal worden opgelost. Heeft de vice-kanselier daardoor bedoeld dat België deze oplossing « uit eigen beweging zonder vreemde inmenging » wel zal bewerken en beschouwt hij de Vlaamsche kwestie als een binnenlandsch vraagstuk? Von Payer's verklaring dat België « ohne Vorbehalt », «zonder voorbehoud » teruggegeven zou kunnen worden, kan dienen als argument voor deze uitlegging.

Doch de vice-kanselier kan ook hebben bedoeld dat Duitschland er op rekent dat België, dus de Belgische regeering, er wel voor te vinden zal zijn om de oplossing — eigen wetgevende-, bestuurlijke en rechterlijke macht voor beide volkeren — waarvan door de Vlamingen en Walen tijdens de Duitsche bezetting de grondslagen werden gelegd, te aanvaarden en dat deze « in het vredesverdrag zou worden vastgelegd ».

Er zijn redenen genoeg die voor deze uitlegging kunnen pleiten. De rijkskanselier heeft nog in Juli verklaard, dat hij blijft vasthouden aan de beloften zijner voorgangers, dus ook aan deze van von Bothman-Hollweg (8 Maart 1917) : « dat het Duitsche rijk, bij de vredesonderhandelingen en ook na den vrede, alles zal doen wat er toe bijdragen kan, de vrije ontwikkeling van den Vlaamschen stam te bevorderen en te beveiligen ».

Zelfs indien Graaf von Hertling vóór de vredesonderhandelingen mocht aftreden, bestaat er geen reden om te gelooven dat Duitschland de Vlamingen in den steek zou laten. Men vergete niet dat zelfs Scheidemann te Stockholm, namens de socialistische meerderheidsfraktie in Duitschland, zich akkoord verklaard heeft met kultureele autonomie voor Vlaanderen. De Duitsche Verwaltung te Brussel, die de Rijksregeering op de vredeskonferentie tot advies zal moeten dienen voor de besprekingen over de Belgische kwestie, weet zeer goed dat de kultureele autonomie voor Vlaanderen slechts mogelijk is, wanneer de Vlaamsche hoogeschool wordt behouden, de onderwijsverordeningen ongewijzigd worden doorgevoerd, de bestuurlijke scheiding integraal haar beslag krijgt, een Vlaamsch parlement wordt ingericht en de rechterlijke macht in Vlaanderen aan Vlaamsche handen wordt toevertrouwd.

Mochten de Duitschers de macht niet hebben om ons deze gebraden kiekens voor te schotelen, dan zullen wij zelf, gesteund door alle Vlaamschvoelende elementen, ook nog wel een woordje hebben mee te spreken. Te meer daar in dit geval de heeren van Havere toch zonder Engelsche politiemacht zullen terugkeeren.

Ten slotte wil ik er op wijzen dat in de Oostenrijksche nota verwezen wordt naar de beginselen die President Wilson als een bazis voor vredesonderhandelingen had opgesomd, in zijne rede van 12 Februari. In deze rede zegde Wilson onder meer : « alle duidelijk omschreven nationale aspiraties moeten zooveel mogelijk bevredigd worden zonder dat nieuwe elementen van oneenigheid of strijd worden ingevoerd of oude elementen van dien aard bestendigd worden, die waarschijnlijk mettertijd den vrede van Europa en bijgevolg van de wereld zouden verstoren. »

Als deze beginselen bij de onderhandelingen in aanmerking komen, dan bestaat er geen de minste twijfel dat de vredeskonferentie de bespreking der nationaliteitenkwestie in België niet zal kunnen ontwijken. Dat de Vlaamsche kwestie nu door de wereld gekend is als « een duidelijk omschreven nationale aspiratie » heeft Vlaanderen aan het aktivisme, en aan het aktivisme alléén te danken.

JAN VAN RAVENSTEIN.

STAD en LAND

BELANGRIJK BERICHT. — Onze inschrijvers wier abonnement op 30 September ten einde loopt, raden wij dringend aan dit zoo haast mogelijk te laten hernieuwen. Ten einde nuttelooze onkosten te vermijden, worden de abonnenten buiten Antwerpen tevens verzocht ZICH UITSLUITEND TOT HET POSTKANTOOR HUNNER GEMEENTE TE WENDEN en daar hunne inschrijving te hernieuwen. Daar de thans heerschende papierschaarschte ons voor het oogenblik verplicht het getal abonnementen te beperken en zelfs binnenkort den abonnementsprijs te verhoogen, is het geraadzaam zich heden nog naar het postbureel te begeven en 'n inschrijving te nemen op ons blad. Zij die nu 'n abonnement nemen genieten nog gansch het voordeel van den huidigen, lagen prijs.

Men schrijft in op alle postbureelen van het Generaal-Gouvernement.

Het Beheer.

VLAAMSCH LEVEN TE KORTRIJK. — Inrichting van wekelijksche liederavonden. — Onder de leiding van den knappen propagandist, M. D'Hooge, worden er wekelijks te Kortrijk liederavonden ingericht in het Vlaamsch Huis. En zij lokken iedere maal eene talrijke opkomst !

Ik had het genoegen eene van zulke gezellige samenkomsten bij te wonen. Een talrijk publiek vulde de zaal en — iets heel ongewoons — enkele Vlaamsche krijgsgevangenen van het kamp van Kortrijk waren toegelaten om nieuwe liederen aan te leeren.

Hoe aardig ook van de brave Vlaamsche piotten, na vier jaar in slijk en gevaar verkeerd te hebben aan den IJzer, een degelijk Vlaamsch lied te zien aanleeren.

Zoo werden «Hemel-huis», « Het looze Vischertje » en « De Vink » lustig aangeheven.

De inrichting van Vlaamsche liederavonden voor het Volk is een uitstekend werk. Het volk dat zijne Vlaamsche liederen zoo lang vergeten had door de stelselmatige verfransching in Vlaanderen, en dat nu terug de liederen aanleert sterkt zijn Vlaamsch bewustzijn.

En ook, hoe vaak hoorden we niet in de Vlaamsche steden, zelfs in onze dorpen, onzedelijke Fransche refreintjes weerklinken die geboren waren in Parijzer nachthuizen en bars van het allerlaagsteallooi. Deze tijd is uit !

Aldus wordt er te Kortrijk uitstekend werk geleverd.

Vlaanderen ontwaakt !

GOEDENDAG.

LEES- EN ONTWIKKELINGSAVONDEN. — De vijfde lees- en ontwikkelingsavond, ingericht door het aktivistisch tooneelgezelschap « Klokke Roeland », leider Dree Hermans, zal plaats hebben op 20 September in het lokaal « De Vierhoek », Dambruggestraat, 138, en zal loopen over werken van Mev. Dree Hermans, heeren G. P. M. Roose, Em. Hiel, F. Mortier, M. Breyne.

Alle Vlamingen zijn welkom.

Schrijfsters en schrijvers kunnen hunne werken zenden aan : Dree Hermans, Cobdenstraat, 2, Antwerpen. Deze zullen in dank ontvangen worden en de beste brokken eruit voorgelezen.

VOLKSHOOGESCHOOL VAN HET ALGEMEEN NEDERLANDSCH VERBOND (aangesloten bij « Volksopbeuring »). — Degenen die bij het heropenen van het schooljaar in Oktober aanstaande geneigd zouden zijn om het eerste jaar van den leergang in boekhouden en handelsrekenen bij te wonen, zullen verplicht zijn een toegangsexamen af te leggen waarvan de datum later zal worden bekend gemaakt en dat zal loopen over de volgende punten : de hoofdberekeningen met tiendeelige en gewone breuken ; eenige begrippen van evenredigheden ; de intrestberekening en de hoofdbewerkingen met benoemde niet-tiendeelige getallen ; menging van gemiddelde waarden.

Iets voor iedereen dag

De Stroom, de 3de afl. van den 1n jaargang. — *Der Belfried*, 2de afl. van 3n jaargang.

Stiptheid is de beleefdheid van de koningen, en 't is een groote en zeldzame hoedanigheid voor een tijdschrift.

't Duurt gewoonlijk niet lang of de regelmatigheid gaat aan 't slabakken en om de tijdschade in te halen, moet er toevlucht genomen worden tot dubbele nummers, zoodat het maandschrift tweemaandelijksch wordt, met op den koop toe een trimester vertraging.

De *deutsche Püntlichkeit* heeft dit gevaar bezworen voor *Der Belfried*, waarvan de 2de aflevering van den 3n jaargang verscheen zonder onderbreking of achterstel. Ook verzorging en belangrijkheid van het tijdschrift namen eerder toe.

Welnu, *De Stroom*, Vlaanderen's voortreffelijk algemeen tijdschrift, schijnt op dezelfde nauwgezetheid prijs te stellen. Flink op den 15e der maand, zijn verschijningsdag, is het daar, met zijn derde nummer.

Keurigheid, degelijkheid, uitvoering laten niets te wenschen.

Dit nummer opent met een schets van Lode Baekelmans over een onbekenden dichter uit de 18de eeuw, *Maantje van den Burg*, gewonnen en geboren te Amsterdam, waar hij ook leefde en stierf (1682-1752).

Baekelmans, die ons reeds nader toelichtte over den levenslustigen en begaafden zonderling Focquenbroch, haalt nu ook uit de vergetelheid dezen armen liereman en rinkelrooier, die waarlijk wel aardig een sonnet wist te bouwen, en een onvoldanen doch filosofischen blik had op het leven, vooral op dit van hemzelf en op 't gene hij er mee verrichtte. Een Villon of een Verlaine, met minder talent, en die met de jaren het Fransch spreekwoord in 't gelijk stelt, dat de duivel kluizenaar wordt in zijn ouden dag.

Plantijn roemde in een bekend sonnet zijn stil, genoeglijk, huiselijk leven.

Heeft Maantje van den Burg het gekend en schreef hij er een tegenhanger van ?

Wat er van zij, de ernstige man, die Plantijn was, is vroolijk en opgewekt ; en het vroolijke Maantje is integendeel droevig gestemd en onvergenoegd, wat nog al uitkomt en klopt met de diepere werkelijkheid.

Maantje behoort tot het slag van « wenschers en wouders, slechte huishouders ».

Hij wenscht :

Tienduizend gulden 's jaars
om zorgeloos te leven.
Een Lusthofje aan de Vecht
waar ik den dood verwacht.

Maar :

't Is of mij tegenspoed
voor eeuwig heeft in pacht
En of Oostindië
staat op mijn rug geschreven !

Hij houdt van wijntje en Trijntje, maar de afwezigheid van de tienduizend gulden belemmeren de verwezenlijking van zijn levensideaal, tot hij, gelijk Reintje die de druiven te groen vond, op vromen preektoon gaat verklaren :

't Geluk bestaat geenszins
in tonnen vol dukaten,
In eene schoone vrouw
in huizen of in land.
Of in eens filosoofs
verward en woest verstand,
Of keurelijkeu wijn,
die stommen zelf leert praten.

Bij een verkiezing te Amsterdam in 1733 roept hij uit :

God ! wat bekommering
en zorg in d Achterstraten,
In kroeg en *koffiehuis*,
bij schnaps en brandewijn !

waaruit blijkt dat ze vóór twee eeuwen te Amsterdam *koffiehuis* gebruikten en niet *café* zooals de Hollanders van tegenwoordig halsstarrig doen, op grond dat het woord *koffiehuis* niet zou bestaan !

't Bestond dan toch in de 18de eeuw en nogal onder de pen van een volksdichter die schreef gelijk het volk sprak.

Wat Maanutje vereert is dat hij in 1740 *Nagedachten op Joost van den Vondel* schreef, dus in een tijd dat de grootste onzer dichters reeds in zijn tijdelijken vergeethoek was geraakt.

Uilenspiegel zei : « de menschen zien me niet gaarne, maar ik heb het er dan ook naar gemaakt ».

Maantje van den Burg legt een dergelijke filozofie aan den dag wat zijn letterkundig werk aangaat :

« Het is mij zeer onverschillig (zegt hij) wat men met mijne werkjes nà mijn dood zal uitvoeren ; want ik heb er niet naar getracht te leven nadat ik zal gestorven zijn. »

Hij meld ons : « (ik) heb geene gelegenheid gehad om van de Oudheid, Grieksche of Latijnsche puikbloemen te ontleenen om er een hedendaagschen versierwinkel mede te stoffee-

en... ik had mij kunnen verledigen om mijn jonge beren te likken, mogelijk waren zij met wat meer aanzien in de warande der Dieren van Helikon verschenen ».

Al de pruiken en al de letterkundige versierwinkels uit dien tijd zijn vergeten en verdwenen, doch, hoewel onze tijd wel andere bekommernissen heeft, herleeft Maantje toch eventjes.

Baekelmans besluit met dezen zin :

« Na twee eeuwen wekt deze ongeachte gelegenheidsdichter nog onze belangstelling. 't Is als een glimp van de onsterfelijkheid. »

In deze derde aflevering van *De Stroom* vinden wij verzen van Urbaan van de Voorde :

In ons gemoed ligt heimelijkheid gedoken,
duister als nacht, en wonder. Somber-rein
gebloemt van onbewustheid, nooit ontloken ;
woord, nooit gezeid, wijl 't niet gezeid kan [zijn.

. . . .

Ik Wil de oude droom uit 't oog me pinklen.
Sla hand, mijn ziel, aan beter werk
en schud u fris in zilvren rinklen
als de uchtendklokken van de kerk.

Dr.G. Schamelhout prijst een Nederlandsch boek te Amsterdam verschenen (1918, goede en goedkoope lektuur) *Geschiedenis der Geneeskunde,* door Dr. Baumann.

Dr. G. S. zegt :

« Baumann's boek bevestigt de stelling dat, binnen de grenzen van het hedendaagsch België, de Vlamingen *in de wetenschappen zoowel als in de kunsten* de eersten waren. Vóór de 19de eeuw noemt schrijver alleen Vlaamsche namen: Jan Yperman, Andries van Wesel (Vesalius), Rembert Dodoens, van Helmont, den Antwerpenaar Thomas Fevens, Adriaan van den Spieghel, Jan Palfijn... »

Dan voor de 19de eeuw :

« Niet vleiend voor de Belgische wetenschap is het optellen der Belgische geleerden, die in het laatste hoofdstuk vermeld worden. *Het gebruik van een wereldtaal heeft weinig bijgedragen om hun werken in het buitenland bekend te maken.* De grootste onder hen is dan weer een Vlaming, de Mechelaar Edward van Beneden. »

De Stroom wijdt een paar bladzijden van D. B. aan de Kinema, met dit einde :

« Men schijnt er zich in Vlaanderen bijv. bijna niet van bewust te zijn geweest, hoe in alle steden en dorpen door de films van Pathé en Gaumont *doordringende propaganda werd gemaakt voor Frankrijk, zijn leger, zijn personaliteiten,* zijn steden en zijn monumenten. De revue van den 14n Juli zagen we te Antwerpen door het publiek toejuichen, terwijl het strijkje de *Marseillaise* speelde, *en daarna werd een sentimenteele geschiedenis uit den Elzas vertoond.* Ondertusschen deden de eenvoudige toeschouwers hun best om de Fransche teksten te ontcijferen. Die dingen hebben een ver reikenden invloed.

Wanneer werken van Hugo of Daudet op het doek geworpen worden, gaan in de volksbibliotheken die romans van de eene hand in de andere. Hier strekt zich een ruime zaaigrond uit voor praktisch flamingantism. »

In deze aflevering zet Paul van Ostayen zijn studie voort over *Ekspressionisme.* Bij dit artikel sluiten zich prenten aan van kubistische kunst, twee van Paul Joostens : Figuur en Russische Madonna; twee van Floris Jespers : Maîtresse en Soldaat.

Op gevaar af van voor *bourgeois* gedoodverfd te worden zullen wij ootmoedig bekennen dat de tekst de platen, en de platen den tekst voor ons niet verduidelijkt hebben. De *Soldaat* van F. Jespers, een schets die expressief is; houding en uitdrukking waardeeren we; maar Maîtresse is voor onzen blik nog een kaleïdoskopische warboel en Russische Madonna een stuk kerkraam uit de Beeldstormerij gehavend tot ons gekomen.

Misschien zijn het de stamelingen van een nieuwe kunst, wij willen niet loochenen wat we niet begrijpen, maar, 't zij ootmoedig en deemoedig bekend, dat snappen we niet.

Als we dan 't *Belfried* openslaan, dat we juist gelijk met *De Stroom* ontvingen, en we zien daar de afbeeldingen van schilderijen van Dirk Bouts, Hiëronymus Bosch, Abraham Janssens, Jakob Jordaens en Jan Siebrechts, dan vragen wij ons af of het niet *te vroeg* is voor *De Stroom* om deze staaltjes van futuristische kunst voor te zetten, als we dàt hebben in het verleden ?

Herbergzaamheid voor alle kunstuiting is lofwaardig, doch is het wel raadzaam voor een jong tijdschrift, dat er geen specialiteit van maakt, aan deze nog haar weg zoekende kunst, vaak het spoor bijster, zulke plaats in te ruimen ? Ook nog het 4de nummer zal er aan gewijd zijn !

De *Aanteekeningen* van *De Stroom,* waarin over politiek, wetenschap, kunst en letteren wordt gehandeld, zijn een verscheiden belangrijk en lezenswaard gedeelte.

Belfried bevat deze maand :

Van de Broqueville tot Cooreman, door Julius Werthenner.

De nieuwe Sociaalverzekering in Vlaanderen en Wallonië, door Rudolf Dürr.

De Vlaamsche Beweging gedurende den oorlog, door Bob Driessen Ter Meulen.

De Belgische waterbanen, door Franz Bock, en *Vlaamsche Schilderijen* te Valenciennes, door Dr. Grete Ring.

Vooral deze laatste bijdrage, waartoe behooren de vijf prachtige afdruksels van werk van oude Vlaamsche meesters, hooger vermeld, wekt onze belangstelling.

Uitleggingen en beschouwingen over de aangehaalde schilderijen lichten de meesterstukken nog meer toe. De aflevering kost slechts 1 mark. Prijs voor een jaargang : 10 mk.

LUC.

De Oorlog

OOSTENRIJK'S STAP VOOR DEN VREDE

De houding van Duitschland

Keulen, 17 September. — De Weensche korrespondent van de « Kölnische Zeitung » verneemt uit diplomatieke kringen te Weenen dat de Oostenrijksche vredesnota voor haar afzending te bevoegder plaatse in Duitschland ter kennis is gebracht, doch dat daar geen oordeel is geformuleerd of verstrekt. Uit het feit van het zelfstandig optreden van Oostenrijk kunnen geen gevolgtrekkingen worden gemaakt ten opzichte van de verhouding der monarchie tot de andere bondgenooten, met name tot Duitschland. Burian heeft in dit opzicht de duidelijkste verklaringen afgelegd.

De nota zal in Berlijn zorgvuldig worden onderzocht en alle door haar in het leven geroepen mogelijkheden grondig worden overwogen.

Weenen, 17 September. — De bladen geven op grond van inlichtingen te bevoegder plaatse de volgende opvatting weer van de toonaangevende kringen in het Duitsche rijk over de nota van graaf Burian : De Duitsche regeering was van de nota vooraf in kennis gesteld. De aanbieding van de nota had uitsluitend van Oostenrijksch-Hongaarsche zijde plaats en wel om de reeds uitvoerig uiteengezette redenen. Tengevolge daarvan kwam, daar men met een spontane daad van Oostenrijk-Hongarije te doen heeft, de kwestie van een daaraan voorafgegane instemming niet aan de orde. Aan den anderen kant wordt daardoor natuurlijk de vertrouwelijke verhouding tusschen Oostenrijk-Hongarije en Duitschland volstrekt niet aangetast en de bondspolitiek in geenerlei wijze getroffen. De edele motieven,die aan de daad ten grondslag liggen, vinden in Duitsche kringen de warmste sympathie. Alle stappen, welke het tot stand komen van een eervollen vrede kunnen bevorderen zullen worden ondersteund, zooals trouwens blijkt uit de redevoeringen, die Duitsche staatslieden hebben gehouden. Ook de Duitsche regeering wil geen middel onbeproefd laten, dat geschikt is om ons nader tot den vrede te brengen. Op den grondslag van deze opvattingen zal de nota nauwgezet en met de grootste belangstelling worden overwogen.

Oostenrijk's nota aan den Paus

Weenen, 17 September. — Minister Burian heeft den 14n dezer tot den pauselijken nuntius Valfre de Bonze de volgende nota gericht :

Na vier jaren van vreeselijke worsteling en ongehoorde offers heeft de strijd die Europa verscheurt nog geen beslissing vermogen te brengen. De Keizerlijke en Koninklijke regeering, heeft in den verzoenenden geest, die reeds in haar nota van 12 December 1916 tot uiting kwam, besloten zich tot alle oorlogvoerende staten te wenden, met de uitnoodiging om voor een voor alle partijen eervollen vrede den weg te effenen. Hierbij gedenkt de Keizerlijke en Koninklijke regeering dankbaar het aangrijpende beroep, dat Z.H. de Paus het vorige jaar tot alle oorlogvoerenden heeft gericht met de aanmaning een vergelijk te zoeken en weer in broederlijke eendracht samen te leven. In de vaste overtuiging dat de heilige vader ook thans vurig wenscht dat de lijdende menschheid weldra weer de zegeningen des vredes deelachtig worde, hopen en vertrouwen wij dat hij onzen stap met sympathie zal begroeten en met zijn op de geheele wereld erkenden zedelijken invloed zal steunen.

Door deze gedachte geleid verzoek ik U.E. den hierbijgevoegden tekst der nota aan Z.K. te willen doen toekomen.

BINNENLAND

UIT BRUSSEL

ER ZIJN NOG NAIEVE MENSCHEN. — De oude « truc » is verre van uitgediend ! Mme Dery, handelaarster in de Gemeentestraat, te Vorst, kreeg eene bestelling van 12,000 fr. naaigaren, vanwege eene dame, die zich Mme Dupont noemde. Dit garen was bestemd voor het klooster der Broeders Conventionnellen, Artesiëstraat, doch Mme Dupont verlangde dat alles haar bezorgd werd in een koffiehuis op de Agneessensplaats. Mme Dery voldeed aan dit verzoek, en leverde de 12,000 fr. garen aan de dame en een man,die haar vergezelde, af, waarop deze beiden vertrokken zoogezegd om in het klooster de bestelling te gaan doen. Mme Dery wachtte en bleef wachten, en ging eindelijk naar de Artesiëstraat, waar men natuurlijk va nniets afwist !...

HET SPEL TE BRUSSEL. — De speelduivel vindt maar immer voort zijne vurige vereerders in de hoofdstad ; het getal speelkoten, in plaats van af te nemen, groeit steeds aan, dank zij de goedjonstigheid waarmede de politie, in stede van de « kripots » te fruiken, haar... oogen sluit ! Nu en dan toch wordt er eens een overval gedaan en de goede uitslagen zouden veeleer moeten een prikkel zijn om in dat zuiveringswerk voort te gaan. Onlangs viel de politie een huis der Bolwerkstraat binnen, waar heimelijk getuischt werd, en vond er een 50tal personen rond de speeltafel ! Het werd een algemeen herrie ; eenigen gelukten erin te ontsnappen, maar de grootste hoop moest zijn naam opgeven. Het geld der inzetten en het speelmateriaal werden aangeslagen.

Deze week deed zich hetzelfde voor in een huis der Marktstraat. Eene vrouw had alles verraden. Het was zeven uur 's morgens als de politie aankwam, en ondanks het gevorderde uur waren nog heel wat spelers aanwezig. Zij zaten in eene kamer van de eerste verdieping en speelden baccara. Proces-verbaal werd tegen den houder en de spelers opgemaakt, en weer de vrij aanzienlijke inzet, met het materiaal, verbeurd verklaard. Er was heel den nacht door gespeeld.

En van één dat toevallig gesloten wordt, zijn er minstens tien speelholen die ongestraft voortbetijen ! De politie doe eindelijk ten volle haar plicht !

STOUTMOEDIGE DIEFSTAL IN EEN JUWEELWINKEL. — Toen Mme Emeline Collard, beheerster van het juweelmagazijn Wolfers, Magdalenastraat, 35, thuis kwam, om 11 uur 's avonds, stelde zij vast dat heel haar stock was verdwenen ! Dieven waren binnengebroken langs een venster van de eerste verdieping, na een ruit te hebben gebroken ; vervolgens hadden zij met tangen en handzaagjes, die zij ter plaatse achterlieten, een gat geboord in de zoldering boven den winkel en zich langs een koord laten naar beneden glijden. Zij zijn na hun misdrijf langs den zelfden weg weer everdwenen. De huisbewaarder noch zijn vrouw hebben het minste gerucht gehoord. De politie heeft hem dan voorloopig in bewaring gehouden. De diefstal moet zeer aanzienlijk zijn, hoewel de juiste waarde nog niet is opgegeven.

EEN GEVANGENE ONTSNAPT. — De genaamde Philip V..., werktuigkundige, zat in de gevangenis van Sint-Gillis opgesloten om verscheidene straffen uit te doen. Daar hij zinneloos verklaard werd ging men hem naar het krankzinnigengesticht van Merxplas overbrengen. Zoo zot was hij echter niet dat hij de waakzaamheid zijner bewakers niet wist te verschalken en onderweg ontsnapte. Het is een gevaarlijke kerel ; hij stond, wanneer zijne straffen uit waren, voor tien jaar onder de waakzaamheid der politie.

TORREALINE. — Het Nationaal Komiteit heeft besloten dat de verdeeling van torrealine voortaan als volgt zal geschieden. De gezinnen van 1 en 2 personen, hebben recht op een pak van 500 gram ; de gezinnen van 3, 4 en 5 personen krijgen twee pakken ; de gezinnen van 6, 7 en 8 personen, 3 pakken en zoo voort tot 24 personen.

DE KOLEN. — Men heeft thans ook eene steenkoolkaart uitgedeeld, waardoor alle bedrog zoo goed als onmogelijk zal worden. Men hoopt voor einde September al de gezinnen der Brusselsche omschrijving van hun voorraad kolen te hebben voorzien.

TE ELSENE. — De Gemeenteraad van Elsene heeft een nieuwe leening van 5 miljoen fr. gestemd, om de bestuurskosten te bestrijden tijdens den vierden trimester van 1918. Hij heeft insgelijks de heffing der opcentiemen vernieuwd op de gemeentetaksen en op de taksen op de huurwaarde der ongebouwde eigendommen. Het budgetontwerp voor 1919 is eveneens goedgekeurd.

STADSNIEUWS

BELANGRIJK BERICHT. — Onze abonnenten die Antwerpen bewonen en wier inschrijving 30 September ten einde loopt, zullen wij eerstdaags een kwijtschrift ten huize laten aanbieden. Ten einde tijd en kosten te sparen durven wij onze geachte inschrijvers dringend verzoeken onzen bode te willen voldoen de eerste maal dat hij zich aanbiedt, of in geval van afwezigheid het geld te zijner beschikking te willen leggen.

Het Beheer.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN van Ign. J. H. Niesman, gezichtkundige, Lange Nieuwstraat, 50.

Woensdag, 18 September (5 u. 's nam.) Barometer : gisteren 757 m/m ; heden 760 m/m. — Thermometer Celsius (binnen) : maximum 20 gr., minimum 19 gr. boven vriespunt. — Vochtigheidsmeter : 90. — Wind : Zuiden en Westen. — Waarschijnlijk te verwachten : veranderlijk weer.

Voor morgen, Donderdag : Zon op 6.43, onder 7.04 Torenuur.

Volle maan : 20 September.

DOOD GEVONDEN. — De 64-jarige Anna Janssen, wonende in de Breughelstraat, werd eergistermorgen dood gevonden. De geneesheer Brandligt, die de dood vaststelde, schrijft deze toe aan gasverstikking. Het lijk werd naar het doodenhuis van de Korte Dijkstraat overgebracht.

AANGEHOUDEN. — Gisternacht werd de genaamde V... in de Lange Beeldekensstraat aangehouden ; hij was drager van gestolen beddegoed en linnen.

HET ONTSLIJKEN VAN HET SCHIJN. — Over de ontslijking van het Schijn vernemen we nog : het gedeelte gelegen aan de Weilandstraat zal ontslijkt worden door den Stedelijken Dienst der Havenwerken, terwijl het overige gedeelte van het werk zal aanbesteed worden. In de eerstkomende gemeenteraadszitting zal het ontwerp waarschijnlijk op de dagorde voorkomen.

BRANDKASTDIEVEN. — Bij Pierre, op de De Keiserlei, braken onbekende dieven de brandkast open en robberden er een som van 4000 frank, Russische aandeelen en juweelen.

GEVRAAGD privaat-pensioen, desnoods logement alleen, bij goede Vlaamsche burgers, voor een terugkeerend krijgsgevangene. 3539

VALSCH ALARM. — Op den hoek van de Korte- en Lange Zavelstraten werd door middel van het brandsein valsch alarm gegeven ; de brandweer die toesnelde moest onverrichterzake terugkeeren.

DIEVEGGE. — De 21-jarigFe Marie C..., werd ter beschikking van den heer Staatsanwalt in de gevangenis opgesloten, beticht van diefstal.

LIJST DER GEVONDEN VOORWERPEN VAN 9 TOT 15 SEPTEMBER 1918. — 1e wijk : Ten bureele, een deursleutel ; door Jan Geudens, Huikstraat, 2, een rosharige hond ; door Antoon Eervent, Vingerlingstraat, 10, een hond, reu, griffon.

2e wijk : Ten bureele, De Pretstraat, een deursleutel aan een lint.

4e wijk : Ten bureele, twee deursleutels.

5e wijk : Ten bureele, een kinderpels, een bril.

6e wijk : Door Mej. Van Haerneveldt, St-Vincentiusstraat, 1, een paar witte kinderkousen.

7e wijk : Ten bureele, Dam, 25 rollen « carton pierre » ; door Karel De Caluwé, Ellermanstraat, 66, een rosse schaapshond met half afgekapten staart.

8e wijk : Door August Wintermolen, Jesusstraat, 13, een bruin hondje ; door L. Van der Biest, Wonende te Berchem, Delescluzestraat, 60, een fantazijborstspeld waarin een gekleurde lichtteekening.

DAME ALLEEN

wenscht twee gebeubelde kamers te huren in het midden der stad. Schrijven bureel blad onder Nr 3551.

UIT BERCHEM. — DIEFSTALLEN. — Door middel van valsche sleutels werden bij Stevens, in de Wijngaardstraat, kleer- en beddegoed en schoenen ontvreemd.

— Bij Cloquet, in de Beernaertstraat, ontvreemdden onbekende dieven een koffertje met 700 frank, allerhande juweelen, beddegoed, enz.

— Van Heineman, wonende op de Cogelslei, werd op de tram zijn gouden uurwerk gepikt.

BEVOORRADING

DAGELIJKSCHE INLICHTINGEN

NATIONAAL KOMITEIT. — Morgen, Vrijdag 20 Sept., letter V te beginnen met Van V... en de letters W, H, Y, Z.

STADSMAGAZIJNEN. — Vandaag, Donderdag 19 Sept., letter F te beginnen met Filet tot einde en de letters G, I, O, Q.

VISCHMARKT. — Morgen, Vrijdag 20 Sept., van 22,001 tot 27,500.

BIJRANTSOEN BROOD. — Morgen, Vrijdag 20 Sept. : 1e wijk, van 4,001 tot 60,000 ; 2e en 7e wijken, 51,001 tot 62,000 ; 3e en 4e wijken, 52,001 tot 60,000 ; 5e wijk, 51,001 tot 66,000 ; 6e wijk, 59,001 tot 71,000 ; 8e wijk, 50,001 tot 62,000 ; 9e wijk, 30,001 tot 55,000 ; 10e wijk, 42,001 tot 60,000.

VERSCHILLENDE AANKOMSTEN. — Voor het Nationaal Komiteit brachten de lichters « Elisabeth », 446 ton meel ; « Jeanne », 70 ton zeep, 148 ton vleesch, 26 ton boonen, 12 ton erwten, en « Maria », 40 ton cacao, 105 ton koffie, 235 ton melk, 176 ton spek, 30 ton reuzel en 11 ton zeep.

NEDERLANDSCH STEUNKOMITE. — Vrijdag, 20 September 1918, uitreiking van levensmiddelen in het magazijn Lange Winkelstraat, 32, aan houders van gele kaarten welke recht hebben op ééne eenheid, van alle groepen.

De uitreiking heeft plaats des voormiddags van 9 tot 12 uur (T. U.) Uitgereikt wordt 200 gram gezouten gepelde garnaal, 500 gram zachte witte zeep en 5 beschuiten per eenheid voor 6 fr. alles bij elkaar. Betaling met gepast geld verplichtend.

Inpak en benoodigdheden zelf medebrengen. Des namiddags geene uitreiking.

KOLENVERDEELING VOOR VLAANDEREN. — Betalingskantoor : Loosstraat, 33, open van 9 tot 4 T. U. zonder onderbreking. — 9e verdeeling. — Op Donderdag 19 September moeten de kaartenhouderse met volgnummers van 63.001 tot 69.000 hunne rantsoenen aanbetalen in bovengemeld lokaal.

Op Vrijdag 20 September de kaartenhouders met volgnummers van 69.001 tot 74.250.

De rantsoenprijs is berekend op grondslag van fr. 106 per 1000 kgr. Voor 300 kgr. (10 weken) fr. 31.80 ; voor 150 kgr. (5 weken) fr. 15.90 ; voor 120 kgr. (4 weken) fr. 12.75 ; voor 60 kgr. (4 weken) fr. 6.40 ; Voor 30 kgr. (1 week) fr. 3.20.

Belangrijk Bericht. — De kaartenhouders met nummers 63.001 tot 69.000 ingeschreven bij kolenhandelaar J. Verwimp zullen voortaan bediend worden door aangeslotene Fr. Wouters, St-Jobstraat, 18, alwaar zij hunne brandstof kunnen bekomen.

BOTERBEVOORRADING. — 31e bedeeling van één rantsoen van 1/16e kilo vanaf de letter P tot en met Z voor de huisgezinnen welke genieten van de vet- en spekbedeeling door het Nationaal Komiteit.

62e bedeeling van een dubbel rantsoen of 1/8e kilo vanaf de letter A tot en met Z voor de huisgezinnen welke de vetkaart inleverden.

De winkels 51 tot en met 125 worden heden van boter voorzien.

SPIJSHUISKAARTEN. — De spijshuiskaarten voor de maand Oktober zullen als volgt afgeleverd worden (de nummers zijn die van de eenzelvigheidskaarten) : van 1 tot 50,000, op Maandag 23 en Dinsdag 24 September, van 50,001 tot einde op Woensdag 25 en Donderdag 26 Sept. ; de inwoners van Borgerhout op Vrijdag 27 Sept. en de inwoners van Berchem op Zaterdag 28 September.

De kaarten worden afgeleverd in het bureel Kipdorp, 19, van 9 tot 4 1/2 Torenuur.

GEMEENTEN KAPPELLEN, BRASSCHAAT, SCHOOTEN, HOEVENEN EN KALMTHOUT. — Verdeelingsmagazijnen van « Volksopbeuring ». — Maandag 23 en Dinsdag 24 dezer, bedeeling van stekjes voor de maand September. Het rantsoen is vastgesteld op 2 doosjes per persoon, tegen fr. 0.11 het doosje. Nieuwe kaarten worden nog afgeleverd op vertoon van de gezinskaart van het Nat. Kom. Magazijnen open van 9 tot 1 en van 3 tot 6 Torenuur.

STE-MARIABURG. — Verdeelingsmagazijn, Korte Bist, 18. — Woensdag 25 en Donderdag 26, bedeeling van stekjes voor de maand September. Rantsoen : 2 doosjes per persoon, tegen fr. 0.11 het doosje. Nieuwe kaarten worden afgeleverd op vertoon van de gezinskaart van het Nat.Kom. Magazijn open van 9 tot 1 en van 3 tot 6 Torenuur.

Financ. & Ekon. Mededeelingen

Antwerpen, 18 September 1918

Belg. rente 2e reeks 3% 74 3/4-76 ; id. (Eng.) 3% 89 k. ; id. schatk. 4% 1917, 104 3/4-105 3/4 ; Annuiteiten 3% 82 1/4-83 3/8 ; Buurtspoorw. 3%, 77 1/4-78 1/4 ; Antwerpen 2 1/2% 1887, 88 3/8-89 1/2 ; id. 2% 1903 71 1/8-72.40 ; id. 5% 1917, 105 1/4-106 1/2 ; id. kasbons 5% 106 1/2 k. ; id. 4% 101 11/16-102 13/16 ; Brussel 2% 1905, 73 1/4-74.35 ; id. 4 1/2% 101 1/2-102 1/2 ; Luik 4 1/2% 100 1/2-101 1/2 ; Oostende 2% 1898, 59 3/4-60 3/4 ; Congoloten, 101 1/2-102 1/2 ; Cedules 6% nieuwe 115 3/4-117 1/8 ; id. 6% L, 113 3/4-115 ; id. 5% K, 103 v. ; id. 5% goud, 108 v. ; Argent. 4 1/2% binnenl., 101 3/4-103 1/4 ; id. 4 1/2% buit., 104 1/2-105 1/2 ; id. 4 1/2% 1911, 101 3/8-102 3/8 ; id. 5% 1905, 104 1/4 k. ; Bahia Blanca 5%, 465 k. ; Buenos-Aires Pavim. oude 1906/8, 94 3/4-95 3/4 ; Brazilie 5% 1895, 100 1/2-101 3/4 ; id. 4 1/2% 1883, 95 1/2-96 1/2 ; id. 4% 1889, 85 1/2-86 1/2 ; id. 1910, 85 1/4-86 5/8 ; id. 4% Rescission, 85 1/4-86 5/8 ; Chili 5% 1896, 102 1/4 k. ; id. 5% 1911, 103 3/8-104 3/8 ; Cuba 5% 1905, 108 k. ; Costa Rica 4% 66 1/2 k. ; Dominicain, 105 1/4 k. ; Guatemala 59 1/4 k.-60 v. ; Mexico 3% binnenl. 60 v. ; id. 5% binnenl., 80 v. ; id. 4% goud 74 1/2 v. ; id. 6% goud 93 v. ; Uruguay 3 1/2%, 100 1/2 k. ; Venezuela, 3% 79 3/4 k. ; China 4 1/2% 1898, 94 k. ; id. 5% 101-102 ; Japan 5% Railw. 109 3/4-110 3/4 ; id. 4% 1899, 96 1/2 v. ; Oostenrijk 4% Metalliq., 54-55 ; id. Nationales, 52 3/4-54 3/4 ; Hongarie 4% kronen, 50 1/4-51 1/4 ; Roemenie 4% 1890, 91 3/8-92 1/2 ; id. 4% 1894, 73 1/4-74 3/4 ; id. 4 1/2% 1913 83 k. ; id. 5% 1903, 91 3/4-92 3/4 ; Bukarest 4 1/2% 1898, 92 3/4-94 ; Rusland 3% 1859, 51 v. ; id. 4% 1880, 63 1/2 v. ; id. 4% Nicolas 68 1/2 v. ; id. 5% 1906, 73 1/4-74 1/4 ; Kiew 5% 1909, 310 v. ; Servie 4% 1895, 71 k. ; Banque d'Anvers 1,790 v. ; id. Centr. Anv., 490-500 ; id. Cr. Commerc. 620-655 ; id. de Commerce, 570 k. ; id. Un. Anv., 795 v. ; id. Belge pr. fon. div. 560-570 ; Cr. Mob. Belg. 500 v. ; id. fonc. Sud-Am. jouis. 2.600 k. ; Past. div. 545 v. ; Tramw. d'Anvers, kap., 121 1/2-125 1/2 ; id. div., 52-54 ; id. Kiew, kap. 89-84 ; id. Rosario, div. 47-49 1/4 ; Elect. Anvers, kap., 322-327 ; id. jouis., 210 v. ; Elect. Escaut, kap. 149 v. ; id. div., 108 k. ; Kemmerich, ord. 312 1/2-1,360 ; Liebig, ord. 755-770 ; Fonc. Belge Arg., jouis. 119 v. ; Cr. fonc. Arg. parts 300 v. ; Banque Belge pr. fonc. obl. 498 1/4-504 ; id. privil. 1,140-1152 1/2 ; id. Hyp. Transatl. obl. 497 1/2-502 1/2 ; Cr. Im. Sud-Am., priv. 1,127 1/2 v. ; id. fonc. Sud-Am., 5% 498 1/2-503 1/2 ; Fonc. Belge-Canada, obl. 489-494 1/2 ; Gen. Belge Arg., obl. 490 1/2-496 1/2 ; Hyp. du Canada, obl., 500 v. ; id. priv. 1,120 k. ; Pastor. priv. 1,150 k. ; Tramw. Rosario, obl. 432 1/2-437 1/2 ; id. Rotterd., obl. 482 ; Sucr. de Tucuman, priv. 1,127 1/2 v. ; Nord-Ouest Bresil 350 v. ; St-Louis en St-Francisco, 86 k.-87 v. ; Zoologie 4% obl. 417 1/2-420 v. ; Astra Romana, 2,120 v. ; Colombia, 1,425 ; Grosnyi, ord. 2,090 v. ; id. priv. 2,325 ; Nafta, kap. 107 1/2 v. ; id. div. 270 ; Deli Moeda, k. 267 1/2 ; Federated, 702 1/2 ; Nieuw Tjisalak, kap. 82 1/2 ; Sennah, 54 1/4 ; Congo belge, aand. 375 ; Tangan. akt. 130 ; id. obl. 255 ; Amsterdam, 380 k.

SPORTNIEUWS

BOKSEN

De openingsavond der « Sporthal » in den « El Bardo », te Antwerpen, werd Dinsdag avond overtalrijk bijgewoond, en behaalde grootschen bijval, hoewel de volksfavori De Paus ook terdege tegenviel.

Uitslagen. — Beginnelingkampioenschap 1918. Finaals in 6×2 min. :

Papiergewicht : De Beuckelaar verwerft door puntenzege den titel op Van Camp.

Bantammers : puntenzege van Lorrentop, kampioen, op J. Van Hove.

8×2 min. — Koninckx, van Brussel, 62 k., geeft na round 1 op tegen Van Welde, Antwerpen, 60 kgr., tengevolge aandoening.

Janssens, van Antwerpen, 66 kg., die Julien van Brussel — ongesteld — verving, bekomt de puntentoewijzing op Pluvm., Antwerpen, 64 kg., na een eerder gelijken kamp.

10×2 min. — R. De Vos, 66 k., Antwerpen, brengt de groote verrassing door een puntenoverwinning, op den moedigen lichtgewichtkampioen Charpentier, Antwerpen, 60 kgr.

10×3 min. — Cludts, Brussel, 74 kg., bijzonder op dreef, wint zeer afgeteekend met de punten op Jef De Paus, Antwerpen, 76 k., die in slechten dag was.

BANK CREDIT POPULAIRE
Samenwerkende Maatschappij
Bureel : Leysstraat, 9-11-13, Antwerpen
GELDLEENINGEN
aan iedereen
(VANAF 25 FRANK)
Onmiddellijke uitbetaling van alle akkreditieven. 3370

Boeken, Tijdschriften, Dagbladen, enz.

Volksontwikkeling, Brussel, Jaargang 1918-1919. — Programma :

« Uit het omvangrijke programma dat wij hierna aan onze leden en aan al de leergrage Brusselsche Vlamingen aanbieden, blijkt dat werking van « Volksontwikkeling » (zelfstandige afdeeling van Volksopbeuring) steeds meer en meer wordt uitgebreid. Een bewijs te meer dat wij onze leus « Steeds beter ! » getrouw bleven. Die uitbreiding is tevens een gevolg van de steeds grooter wordende behoefte aan geestesvoedsel bij de Brusselsche Vlamingen.

De « Volkshoogeschool » welke wij dit jaar openen en waarvan onze bloeiende avondschool, verleden jaar opgericht, een afdeeling vormt, is slechts de eerste steen van een werk dat wij hopen, met den steun van allen, binnen afzienbaren tijd te voltooien.

De onderlinge wedijver onzer overige afdeelingen is een waarborg voor den te bereiken uitslag.

Moge het ons aan steun noch belangstelling ontbreken ! »

Zoo heet het in een voorwoord van het Hoofdbestuur.

Wij vinden de werkzaamheden van volksontwikkeling ingedeeld in verschillende afdeelingen.

A omvat algemeene, tot examens voorbereidende leergangen en seminaries voor de vier aangeleerde talen.

B is van meer praktischen en vakkundigen aard, behelst handels- en technisch onderwijs.

C kreeg, na grondige omwerking den naam van Volkshoogeschool.

Verder een afdeeling Kinderuurtjes, Volksvoordrachten, Kunst voor het Volk, Boekerij.

De dus breed-vertakte organisatie van « Volksontwikkeling » strekt vooral, waar die te Brussel werd verwezenlijkt, haar steunpilaren tot groote eer.

Wij raden ieder belanghebbende dringend aan door eigen lezing van dit brosjuurtje de degelijkheid ervan zelf af te wegen.

BANK CREDIT POPULAIRE
Samenwerkende Maatschappij
Bureel : Leysstraat, 9-11-13, Antwerpen
Wij staan nog steeds toe op de gelden gestort op spaarkas en loopende rekening **4 %**
De storters kunnen dagelijks over deze gestorte gelden beschikken, zonder voorafgaande waarschuwing of aanvraag. 3371

IK KOOP tegen denHOOGSTEN PRIJS
UITGEVALLEN HAAR
GEBROKEN EN GEDRAGEN KAMMEN
11, GEMEENTESTRAAT, 11. 3212

STOPPEN
De allerhoogste prijzen worden nog betaald voor oude wijn- en champagne-stoppen bij :
W. BOVING, PERENSTRAAT, 40, Antwerpen 3227

TERLISTSTRAAT, 42 (Park)
Onderricht in de moderne talen, Nederlandsch, Duitsch, Engelsch, Fransch, naar de van ouds beproefde **BERLITZ-METHODE.**
Duitsche en Fransche stenografie, machienschrijven, kursussen in boekhouden. 3277

INKOOP
van alle juweelen van groote en kleine waarde, briljanten, diamanten, perles-fines, oude horloges, geloste panden uit den Berg, tegen de hoogste prijzen, seffens geld.
Schattingen worden kosteloos gedaan. Inlichtingen met plezier gegeven. Op aanvraag komt men ten huize.
Groote partij diamanten en juweelen worden per okkasie verkocht tegen oorlogsprijzen.
Men lette goed op het adres :
IN DEN GOUDEN WINKEL
22, MELKMARKT, 22, ANTWERPEN
Huis van vertrouwen 3099

IK BETAAL.
de hoogste prijzen voor goede gedragen kleederen, smokings, habits, meubelen, brandkasten, enz. 3104
HUIS BARON, Pelikaanstraat, 15, 20, 120

WIE HOUDT NIET VAN ZIJN PROFIJT?
Veel geld betaal 'k voor OUDE TAPIJTEN, LINOLEUM en TRAPLOOPERS. Ik betaal 100 tot 180 fr. voor een OUD KOSTUUM, 30 tot 60 fr. voor eene oude BROEK, de hoogste prijzen.
Hebt U OUDE MEUBELEN te verkoopen, wendt U rechtstreeks tot mij en U zult ondervinden dat ik het meeste betaal. 3107
J. FREYSEN
8, Gummarusstraat, 8, nabij St-Jansplaats

BANK CREDIT POPULAIRE
Samenwerkende Maatschappij
Bureel : LEYSSTRAAT, 9-11-13
ANTWERPEN
VOORSCHOTTEN OP LOTEN ANTWERPEN BRUSSEL, enz.
65 tot 95 fr. PER LOT
Voorschotten voor lossen van reeds beleende of verpande loten of voorwerpen, als tevens bijvoeglijk voorschot of bewijs hiervan.
Verkoop en aankoop van publieke fondsen en betaling van koepons, zonder kosten. 3372

STOPPENFABRIEK
KERKSTRAAT, 199, ANTWERPEN
Betaalt van 45 centiem tot 1.50 fr. per stop, tot 100 fr. per kilo. 3153

Eet- Kinder- en Koffielepels
alsook
VORKEN
in alle soorten en prijzen
worden geleverd door
Breuer & Schmitz
WALD (RHEINLAND) 3549

MEN VERLANGT TE KOOPEN
enkele partijen
GOEDE CIGAREN
in Antwerpen beschikbaar ; opgave aan het blad onder 3548.

GEVRAAGD
bekwame beenhouwersgast, onnoodig aan te bieden zonder goede getuigschriften. St-Thomas straat, 3. 3550

WIE ONDERWIJZER OF ONDERWIJZERES WIL WORDEN
wende zich zonder dralen tot het briefwisselend onderwijsgesticht « Door Eigen Studie », SOLVIJNSSTRAAT, 59, ANTWERPEN. Het waarborgt een stevige voorbereiding tot het eksamen voor de middenjury ; bijzondere inrichting om de kandidaten ook gereed te maken voor de mondelinge, praktische (turnen) en didaktische (les geven) proeven. **Prijs : 25 fr. per maand.**
Vraag bij het bestuur adressen van leerlingen, die dank aan « Eigen Studie » in hun eksamen slaagden.
Voorbereiding ook tot andere eksamens : Ingangseksamen in lagere of middelbare normaalschool, Ordeklerk bij posterijen, enz., enz. Heropening der leergangen op Maandag 2 September 1918. 3456

BOUW en TIMMERHOUT
Dambruggestraat, 306
3468

BANQUE IMMOBILIERE van BELGIE
19, Bischoffsheimlaan, 19, Brussel
Voor BEURSVERHANDELINGEN is het
GROEPEERINGS REKENINGEN SYSTEEM
(eene maandelijksche verdeeling der winsten) zeer belangwekkend voor den klient, aan dewelke het zekere en waardeerbare dividenden bezorgt. 3489
UITVOERIGE INLICHTINGEN OP AANVRAAG

STOPPEN
GROOTEN OPSLAG !
Ongelooflijke prijzen worden betaald. 0.60 fr. per stop tot 100 fr. per kilo. 3493
91, SCHELDESTRAAT, 91

OUDE MAATSCHAPPIJ
van eersten rang aanvaardt als medewerkers, heeren die de buitengemeenten bewonen. Onnoodig zich aan te bieden indien men niet openbare achting en vertrouwen geniet. Belangrijke bezoldiging. Aanvragen te richten aan Mr Tordeur, 15, Rozenbergstraat, 15, Brussel.
3526

500 FRANK PER MAAND
voor werkzame, ordelijke en deftige heeren die de landbouwers kunnen bezoeken. Aanvragen met opgave van ouderdom en beroep : 209, Postbus, 209, Brussel-Midden. 3527

OP DE
Bank Crédit Populaire
Leysstraat, 9-11-13
zullen aangenomen worden, wegens in werking stelling van een nieuw departement :
EEN BOEKHOUDER
EEN HULPBOEKHOUDER
TWEE KLERKEN
twee juffrouwen voor schrijfmachien ;
eene juffrouw voor licht bureelwerk.
De aanvragen dienen schriftelijk en uiterlijk vóór 20 September a.s. gedaan te worden, met opgave van ouderdom, wedde, enz.
3529

Bericht aan Cigaretten-Fabrikanten
De firma F. LES-SCHWALBE, Korte Kievitstraat, 7, verkoopt tijdelijk, tegen bijzonder goedkoope prijzen, tuben, doozen, etiketten en verdere benoodigdheden voor cigarettenfabrikanten en winkeliers.
Uitsluitend waren van goede kwaliteit.
3533

AMBTENAREN EN HEEREN kunnen hun inkomen aanzienlijk vermeerderen. Schrijven gazet, Nr 3534.

:- TOEGELATEN ZEEP -:
Voorraad : HUISHOUDZEEP, vanaf 2.50 fr. de 200 stukken ; OPSCHIKZEEP, vanaf 25 fr. ; EXTRA SCHUIMENDE MALSCHE ZEEP, vanaf 4 fr. het kilo. Schrijven : Postbus 285, Brussel-Midden. 3538

Ing. J. H. NIESMAN
Lange NIEUWSTRAAT, 50
Neusnijpers — Brillen — Barometers — Thermometers — Accumulateurs — Zaklampen — Moteurs en verder ALLE OPTISCHE en ELECTRISCHE ARTIKELEN.

Drukk.-Uitg. H. Weeremans, Raapstr., 37, Borgerhout